

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr.13, Chișinău, 2012 MD, Republica Moldova

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **e-mail:** prodidactica@prodidactica.dnt.md

Director executiv: Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Director adjunct: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Contabil-șef: Tatiana MAZILU

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, non-profit, fondată la 11 august 1998.

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare.

Pentru aceasta, centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță, axate pe formarea abilităților de învățare continuă pe parcursul întregii vieți.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE REALIZATE PÎNĂ ÎN PREZENT

Programe cu sprijinul Fundației SOROS-Moldova

- Modernizarea Învățământului Umanistic (1998-2000)
- Elaborarea Curriculumului național pentru liceu – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova (1999)
- Modernizarea Învățământului Preuniversitar (2001-2002)
- Internet PRO EDUCATION (1999-2002) (www.proeducation.md)
- Educație prin Internet – disciplina școlară *Informatica* (2002)
- Învățarea prin cooperare (2002-2003)
- Comunități de învățare (2003-2005)
- Toleranță și integrare socială. Informare și formare (2003-2005)
- Educație pentru echitate gender și șanse egale (2006)
- Sprijin instituțional - (2007- martie-august 2008)
- Evaluarea capacităților instituționale – intensificarea cooperării regionale (în parteneriat cu Fundația EURASIA, reprezentanța Chișinău, Organizația neguvernamentală PRO CONCEPT, Belgrad, Serbia) – (2007)

Programe cu sprijinul Fundației SOROS-Moldova, OSI New York și International Reading Association

- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar (1998-2002)
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar (2003-2004)

Program cu sprijinul International Reading Association

- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar (2004-2005)

Program cu sprijinul Ambasadei Statelor Unite ale Americii

- Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (licee, colegii și universități) (2003-2005)

Program cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)

- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice (2001-2003)
- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice (2004)

Program cu sprijinul Consiliului Europei, Confidence-Building Measures

- Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi (2005-2006)

Programe cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE

- Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate (2005-2006)
- Succesul școlar pentru copiii romi (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România) (2006-2007)
- Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România) (2007)

Program cu sprijinul Fundației Mott SUA

- Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori (parteneriat cu Programul Educațional „Pas cu Pas”) (2005-2007)

Program cu sprijinul Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF (Peace Building Framework Project)

- Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente (2006-2007)

Programe cu sprijinul Băncii Mondiale, Ministerul Educației și Tineretului din Republica Moldova

- **Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu**
- **Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului **Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă****

Programe cu sprijinul LED - Fondul SERVICII DE DEZVOLTARE LIECHTENSTEIN, Schaan

- **Un viitor pentru copiii noștri (2007-2008)**

III. CONSILIUL DIRECTORILOR

Anatol GREMALSCHI – Director de Program, IPP, Președinte al Consiliului

Varvara COLIBABA – Director Adjunct, Fundația SOROS-Moldova

Olga COSOVAN – Profesor, Universitatea Pedagogică de Stat “Ion Creangă”

Gheorghe GÎRNEȚ – Manager, Fond Extrabugetar Manuale, MET

Lidia BEZNIȚCHI – Director, Agenția Locală PNUD, Lăpușna

Svetlana BELEAEVA – Director, Liceul „Gaudeamus”, Chișinău

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI – Director Executiv, Centrul Educațional PRO DIDACTICA

FONDATOR: Fundația SOROS-Moldova

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a fost selectat pentru a primi **Premiul Internațional BID (Business Initiative Directions) pentru Calitate**, grație angajamentului recunoscut la nivel internațional față de Calitate, Leadership, Tehnologie și Inovație.

Simbolul BID este cunoscut în 173 de țări din toată lumea, creîndu-se o bază pentru implementarea ulterioară a procesului integral de calitate prin intermediul tehnologiilor și al procedurilor QC100 Total Quality Management.

Scopul celui de-al 33-lea simpozion „**Arcul European al Convenției de la Frankfurt**” din 9 februarie 2007 a fost de a recunoaște fidelitatea pentru calitate a companiilor premiate, ale căror activități ating cele mai importante sectoare ale serviciilor și ale producției industriale, prezentîndu-se drept model pentru alte companii din aceste sectoare.

1. ASIGURAREA SUCCESULUI ȘCOLAR PRIN DEPĂȘIREA DIFICULTĂȚILOR LA LECTURĂ ȘI SCRIERE

Finanțator: Roma Education Fund, RE:FINE, Institutul pentru o Societate Deschisă, Budapesta

Perioada de implementare: septembrie 2005-august 2007

Programul de evaluare și de formare a competențelor de lectură și scriere la elevii din clasele I-V a fost inițiat de Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România, și se desfășoară în cadrul rețelei educaționale SOROS, cu participarea a 21 de experți-formatori din 6 țări: România, Slovacia, Bulgaria, Slovenia, Croația și Moldova.

Bugetul proiectului: 9 740 USD

Scopul:

Elaborarea și testarea unor instrumente de evaluare a abilităților de literație (citit-scris) și a unei metodici coerente de optimizare a capacităților de lectură și scriere la copiii aflați în dificultate.

Obiective:

- Elaborarea instrumentelor de evaluare a literației emergente în limbile țărilor participante în proiect (română, croată, slovacă, bulgară și slovenă);
- Testarea metodelor de optimizare a abilităților de lectură-scriere-înțelegere la, cel puțin, 12 copii aflați în dificultate;
- Dezvoltarea competențelor profesionale ale învățătorilor la clasele primare prin organizarea atelierelor axate pe aplicarea metodelor interactive de optimizare a abilităților de literație;
- Diseminarea materialelor-suport învățătorilor claselor primare din toate raioanele Republicii Moldova și tuturor celor care lucrează nemijlocit cu copiii ce întâmpină dificultăți la lectură și la scriere.

Beneficiari: faza inițială – 12 copii din 3 școli-pilot; faza experimentală – 16 învățători din țară (la etapa de pilotare), ulterior – toți învățătorii și copiii doritori.

Activități și rezultate:

20 ianuarie 2007 - Atelier III

- Profesorii-participanți au prezentat rezultatele activității ultimei luni, în special, progresele elevilor la lectură și scriere și au accentuat cele mai frecvente probleme de literație cu care se confruntă elevii.
- Fiecare profesor a primit câte o copie a **Ghidului Participantului**, elaborat în cadrul proiectului. Toți au fost satisfăcuți, deoarece vor putea prezenta metodele de optimizare a abilităților de literație colegilor în cadrul întrunirilor metodice din fiecare școală.
- Profesorii au primit un ghid metodologic util **O oră de lectură**, elaborat de *Tatiana Cartaleanu* și *Olga Cosovan*, în care sunt abordate metode interactive de optimizare a abilităților de înțelegere în baza unor texte interesante.

9 martie 2007 - Atelier IV

Atelierul a fost anticipat de vizite pe teren în fiecare școală implicată în proiect, în cadrul cărora s-au efectuat evaluările intermediare ale copiilor și s-a discutat cu învățătorii despre următorii pași în activitatea cu acești elevi. S-au prezentat caracteristicile individuale ale fiecărui elev și esența activității realizate în grup sau individual. Formatorii-experti au propus cadrelor didactice noi tehnici interactive de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului și au oferit consultații individuale vizavi de cazuri concrete de abordare individuală a copiilor.

4 iunie 2007 - Atelier V

Prima jumătate a zilei a fost consacrată evaluărilor finale ale celor 12 copii supervizați și ajutați de învățătorii-experimentatori să depășească dificultățile la lectură și scriere. Aproape toți copii au înregistrat progrese la tehnica lecturii și scrierii, inclusiv la înțelegere.

Profesorii implicați în proiect au dat dovadă de conștiințiozitate prin faptul că au citit și aplicat pe întreaga clasă tehnici din **Ghidul Participantului**, au înțeles cât de mult înseamnă pentru acești copii bătuți de soartă să li se acorde atenție. Drept rezultat elevii implicați în proiect au început să scrie mai bine și și-au schimbat atitudinea față de școală, în acest context viteza de lectură nu e indiciu de competență lectorală, ci doar o cifră.

Fiecărui profesor i s-a oferit un certificat în domeniul în domeniul didacticii aplicate, parcurgând, în special, următoarele subiecte: evaluarea citit-scrisului; administrarea inventarului informal de citire; adecvarea predării la rezultatele evaluării; conștientizarea fonemelor și a corespondenței literă-sunet; dezvoltarea fluenței lecturii; predarea-învățarea-evaluarea înțelegerii etc.

Conferința de bilanț și editarea / donarea unui ghid pentru învățători - 29 august 2007.

Coordonatoare: Viorica GORAȘ-POSTICĂ; Asistentă: Marina SCLIFOS

2. UN VIITOR PENTRU COPIII NOȘTRI

Finanțator: LED - Fondul **SERVICII DE DEZVOLTARE LIECHTENSTEIN, Schaan**

Perioada de implementare: ianuarie 2007 – decembrie 2008

Buget: 123 020 euro

Scop:

A contribui la dezvoltarea abilităților de inserție socială ale copiilor aflați în dificultate, în special ale celor din familiile dezintegrate.

Obiective:

- Dezvoltarea competențelor profesionale ale profesorilor – diriginți din UTAG întru facilitarea inserției sociale ale copiilor din familiile dezintegrate;
- Dezvoltarea competențelor profesionale ale vice - directorilor din instituțiile preuniversitare din republică;
- Elaborarea unor materiale – suport în sprijinul profesorilor – diriginți;
- Diseminarea informației și a materialelor elaborate în proiect (inclusiv prin intermediul revistei și a site-ului).

Activități și rezultate:

Activitatea nr. 1

- Au fost desfășurate în republică **37** de seminarii metodice.
- La seminarii au participat **1238** de directori adjuncți pentru educație și **37** specialiști principali de la DÎ din aceste raioane.
- **90%** dintre participanți s-au oferit să participe la procesul de chestionare
- Au fost distribuite în școlile din țară cca **1900** ghiduri.

Activitatea nr. 2

- Au avut loc **3** ateliere (24 martie, 21 aprilie și 29 mai) de elaborare a *conceptului, a structurii și a algoritmului de lucru pe conținuturile* auxiliarului didactic „Citind, învăț să fiu”.
- La dezbaterile din ateliere au participat **10** persoane.
- Echipa de autori s-a constituit din **4** persoane.
- Au fost distribuite sarcinile între persoanele - autori și s-a stabilit modalitatea de lucru în continuare, astfel încât la 20 august să fie scrise toate **8** capitole ale lucrării / **120** pagini.

Activitatea nr. 3

- În rubrica permanentă A FUTURE FOR EACH CHILD din revista Didactica Pro au fost publicate **6** articole care se referă la problemele copiilor din familiile dezintegrate.

Activitatea nr. 4

- A fost actualizat web site-ul A FUTURE FOR OUR CHILDREN.
- În pagină au fost introduse materiale noi în limba română și rusă.

Coordonatoare: Violeta DUMITRAȘCU; Asistentă: Lilia NAHABA

3. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ A MANAGERILOR DE GRĂDINIȚE

în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului
Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă

Conform contractului nr. CO/CQ-1/D(c) **Professional development of managers of preschool education units under the EFA/FTI Project** din data de 10 aprilie 2007 încheiat cu **Ministerul Educației și Tineretului**, Centrul Educațional PRO DIDACTICA a fost numit ca prestator de servicii în cadrul componentei „Dezvoltarea profesională a managerilor din grădinițe”

Perioada de implementare: aprilie-iulie 2007

Parteneri: Direcțiile Generale Raionale și Municipale de Învățământ, Tineret și Sport

Bugetul: 86 512 \$

Obiective:

- Elaborarea și pregătirea suporturilor de curs și a materialelor pentru training în concordanță cu metode avansate;
- Realizarea unui program de formare pentru 105 formatori locali (manageri ai instituțiilor preșcolare) din 33 de raioane și 2 municipii;
- Monitorizarea și evaluarea programului de formare în „cascadă”, organizat în raioane și realizat de formatorii locali;
- Evaluarea finală a cunoștințelor și abilităților achiziționate de către formatorii locali și managerii din raioane / certificarea.

Beneficiari direcți: 1327 manageri ai instituțiilor preșcolare din Republica Moldova

Beneficiari indirecti: copii, educatori, părinți din 33 raioane și 2 municipii din Moldova, comunitățile locale

Activități și rezultate:

1. Evaluarea necesităților de perfecționare profesională a managerilor din instituțiile preșcolare prin difuzarea, sinteza și analiza chestionarului de evaluare pe teren (17-23 Aprilie, 2007). Au fost aplicate peste 100 de chestionare în cele 33 de raioane și 2 municipii. În urma analizei și sintezei chestionarelor s-au evidențiat necesitățile de formare ale managerilor de grădiniță, inclusiv la subiectele: managementul implementării curriculumului; cultura organizațională a grădiniței; formarea parteneriatelor cu comunitatea; implicarea și responsabilizarea pentru rezolvarea în comun a problemelor comunității; managementul proiectelor; elaborarea planului de dezvoltare a grădiniței etc.

2. Atelierul de pregătire a formatorilor naționali (27 Aprilie, 2007). Toți cei 10 formatori naționali au fost puși la curent cu informația generală despre Proiectul *Educație pentru Toți – Inițiativa de Acțiune Rapidă*, scopul și obiectivele proiectului, standardele realizării trainingului și prezentării rapoartelor de evaluare, perioadele de desfășurare a activităților.

3. Pregătirea/actualizarea suporturilor de curs, a studiilor de caz și a materialelor pentru training (17- 30 aprilie 2007). Formatorii naționali au pregătit și actualizat suporturile de curs, materialele pentru toate modulele trainingului și studiile de caz în conformitate cu specificul managementului instituțiilor preșcolare și necesitățile de formare ale managerilor.

4. Trainingul pentru formatorii locali. Cei 105 manageri au fost divizați în 5 grupe de formare a câte 20 persoane fiecare (aprox.): 2 grupe – 14-18 mai, 2007; alte 3 grupe – 21-25 mai, 2007. În urma acestui program, în cadrul seminarelor de evaluare (follow-up) din 6 și 8 iunie, 2007, au fost abilitați și certificați 105 manageri de grădinițe, atât la modulul dezvoltare profesională, cât și ca formatori. Fiecărui participant i s-a oferit câte o donație de carte: V. Popa, *Dezvoltarea unității educaționale*, ARC, 2005; T. Cartaleanu, O. Cosovan, *O oră de lectură*, ARC, 2005; *Вселенная*.

5. Programul de formare în „cascadă” s-a desfășurat în perioada 22-29 iunie 2007 în cele 33 de raioane și 2 municipii, conform orarului de mai jos:

- **I perioadă – 18-22 iunie 2007:** Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni, Soroca, Drochia, Rîșcani, Glodeni, Florești, Bălți, Șoldănești, Fălești, UTA Găgăuzia, Cahul, Taraclia, Cantemir, Basarabeasca, Leova.

- **II perioadă – 25-29 iunie 2007:** Cimișlia, Ștefan-Vodă, Căușeni, Anenii-Noi, Hîncești, Ialoveni, Sîngerei, Rezina, Telenești, Orhei, Călărași, Ungheni, Strășeni, Nisporeni, Dubăsari, Criuleni, Chișinău.

În total, formatorii, abilitați de Centrul Educațional PRO DIDACTICA, au instruit **1222 manageri** de grădinițe, care în data de 13 iulie curent au fost evaluați și certificați conform unor indicatori de calitate profesională. În perioada 18-29 iunie 2007, trainerii naționali au efectuat vizite pe teren în fiecare raion, asistîndu-se la trainingurile-cascadă, facilitate de trainerii locali instruiți anterior și aplicîndu-se un chestionar de evaluare la participanții locali.

Ca rezultat al implementării acestui proiect, au fost instruiți în total 1327 manageri de grădinițe din republică, inclusiv în domeniile: creșterea ratei de înrolare și frecvență a grădiniței de către copii; perfecționarea și îmbunătățirea serviciilor educaționale furnizate copiilor și familiilor; formarea unui parteneriat eficient cu comunitatea locală; dezvoltarea abilităților manageriale și de planificare ale conducătorului instituției preșcolare etc.

Cele mai importante **succese ale programului de instruire** pentru managerii de grădinițe din republică, semnalate de nenumărate ori pe cale orală, dar și în rapoartele scrise, au fost următoarele:

- Impactul deosebit al acestui proiect se estimează prin faptul că pentru prima dată toți managerii de grădinițe din republică s-au format în baza unui modul complex de dezvoltare profesională axat pe necesități actuale și racordat la contextul local specific.
- Responsabilitatea de implicare și de prestare calitativă a cursurilor de formare din partea celor 5 echipe de formatori naționali, inclusiv potențialul lor pedagogic și managerial.
- Participarea managerilor de grădinițe din republică la întregul program de formare a fost în proporție de 99,6%, conform rapoartelor managerilor raionali.
- Programul de instruire a avut caracter strict aplicativ cu folosirea rezumatelor teoretice de maximă necesitate și s-a bazat, în principal, pe studii de caz și experiența managerilor, incluzînd toată tematica din contract și ajustîndu-se la necesitățile locale foarte diferite și inegale ca potențial profesional.
- Managerii de grădinițe au conștientizat mai profund și mai complex responsabilitățile profesionale pe care le exercită și au proiectat schimbări concrete în planul de dezvoltare a grădiniței.
- Prestația profesională performantă a unui număr impunător de formatori locali, care au demonstrat competențe avansate în domeniu și care pot fi propuse ca persoane-resursă în viitoarele activități de formare a managerilor și educatorilor

- Solicitarea programelor suplimentare în același cadru profesional, cu tematici mai înguste și cu caracter sistematic, inclusiv organizate de C.E. PRO DIDACTICA, pentru toți specialiștii din grădinițe.
- Cronica proiectului a fost reflectată sistematic pe pagina *web* a Centrului, iar rezultatele preliminare au fost valorificate într-un număr special al revistei „Didactica Pro...” în 50 % din volumul total al numărului respectiv.

Coordonatoare: Rima BEZEDE; Asistente: Cristina SCLIFOS, Marina SCLIFOS

4. EDUCAȚIA DE CALITATE ÎN MEDIUL RURAL DIN REPUBLICA MOLDOVA

Componenta: *Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale, în baza curriculumului modernizat de liceu*

Sub-componenta: *Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din liceu*

Finanțator: Banca Mondială

Perioada de implementare: 27 martie-31 mai 2007

Buget: 89,000 USD

Scopul: A contribui la optimizarea educației de calitate în mediul rural din republică, prin organizarea de seminarii pentru formatorii locali și profesorii de liceu în materie de curriculum modernizat.

Obiectiv: Familiarizarea formatorilor locali și a profesorilor de liceu cu structura și conținutul curriculumului modernizat în baza noilor ghiduri, privind implementarea acestuia.

Activități și rezultate:

- Au fost organizate 2 ateliere cu formatorii naționali de la toate disciplinele liceale. La activitate au participat 92 de formatori naționali și au fost implicați 3 formatori centrali.
- Au fost pregătite și semnate contracte cu 10 centre desemnate de MET pentru organizarea etapei I-a de formare cu formatorii locali.
- A fost organizată și desfășurată etapa I-a de formare (10-24 aprilie), în care au fost instruiți formatorii locali de la liceele din republică. Au participat 910 cadre didactice, ceea ce reprezintă 93% din numărul total preconizat. Acestea au fost pregătite de 92 de formatori naționali în cadrul a 30 de ore curs.
- Au fost pregătite și semnate contracte cu DRÎTS din 33 de raioane și 2 municipii pentru organizarea etapei a II-a de formare.

- A fost organizată și desfășurată etapa a II-a de formare (28 aprilie – 3 mai), la care au participat 8284 de cadre didactice, dintre care formatori locali – 936 de persoane, profesori instruiți – 7348 (93%).
- Au fost recepționate și analizate 46 de rapoarte de activitate ale formatorilor naționali, în baza cărora a fost redactat raportul final de activitate.
- Au fost recepționate și analizate 10 rapoarte de activitate, prezentate de către managerii responsabili pentru organizarea cursurilor în cele 10 centre de formare.
- Au fost recepționate și analizate 35 de rapoarte de activitate, prezentate de către managerii responsabili pentru organizarea cursurilor în cadrul DRÎTS.
- Au fost elaborate un șir de recomandări pentru îmbunătățirea organizării și desfășurării procesului de instruire, care are drept scop dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din liceu.

*Manager de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ; Coordonatoare: Silvia BARBAROV;
Asistente: Marina SCLIFOS, RODICA JALBĂ*

5. PENTRU O MAI BUNĂ ADMINISTRARE ȘI RESPONSABILIZARE ÎN ȘCOALĂ

Proiect co-finanțat de Open Society Institute – Education Support Program și implementat de Centrul Educația 2000+ București, România, în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Republica Moldova.

Perioada de implementare: octombrie 2006-septembrie 2008

Buget 2007: 20 000 \$

Scopul: crearea unui cadru de lucru necesar implementării unui model de luare a deciziilor care încurajează buna administrare și transparența în sectorul educațional din România și Republica Moldova.

Obiective:

- Să dezvolte o rețea regională de consilii de administrație încurajate să promoveze schimbarea experienței locale și a modelelor de bună administrare și responsabilizare în școlii;
- Să încurajeze buna administrare, transparența și responsabilizarea consiliilor de administrație pentru a dezvolta capacități și resurse;
- Să faciliteze funcționarea a 14 consilii de administrație prin apropierea colaboratorilor, cum ar fi autoritățile locale, oameni de afaceri, familii, elevi și furnizorii de servicii, pentru a extinde și pentru a îmbunătăți serviciile care trebuie acordate copiilor, tinerilor și familiilor;

- Să sprijine inițiativele și experiențele guvernării democratice în școli, prin parteneriatul dintre tineri și comunitate, părinți și societatea civică;
- Să dezvolte modele de bun practici în aria guvernării democratice și a asigurării calității educației în școli și să facă recomandări către Ministerele Educației din România și Republica Moldova.

Activitățile și rezultate

Activitatea 1. Februarie 2007 – Martie 2007. Semnarea acordurilor de colaborare cu școlile implicate în proiect.

Au fost semnate 7 acorduri de colaborare, încheiate între PRO DIDACTICA și cele 7 școli din proiect cu privire la colaborarea pentru implementarea proiectului, care conțin valorile și convingerile comune, responsabilitățile Centrului Educațional Pro Didactica și responsabilitățile școlii pentru perioada septembrie 2006-septembrie 2008, fiind semnate de directorii ambelor instituții. Acestea au fost expediate prin poștă pe parcursul lunii februarie, pentru a fi discutate în prealabil cu membrii echipei din școală și au fost semnate în variantă finală pe 29 martie curent.

Activitatea 2. 29-31 Martie 2007. Organizarea primului seminar „Pentru o mai bună guvernare și responsabilizare în școală”.

La *primul program de formare* au participat 35 de manageri școlari, profesori și agenți comunitari din 7 instituții educaționale din Moldova:

1. Liceul Teoretic „Alec Russo”, Orhei
2. Liceul Teoretic „Alexandru cel Bun”, Slobozia, Ștefan Vodă
3. Liceul Teoretic „Liviu Damian”, Rîșcani
4. Liceul Teoretic Mingir, Hîncești
5. Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Comrat
6. Liceul Teoretic Gura Galbenei, Cimișlia
7. Liceul Teoretic Varnița, Anenii Noi.

Programul activității s-a constituit dintr-o ședință plenară la care a fost prezentat proiectul și s-a creat comunitatea de învățare, făcînd cunoștință echipele unele cu altele, în baza unui poster pe care s-a reprezentat specificul de activitate, succese și problemele școlii din perspectiva obiectivelor proiectului. Ulterior, pentru a reuși mai bine procesul de formare, cursanții s-au divizat în 2 grupe, cîte 17 persoane, care au inclus directori de școli (majoritatea fiind și coordonatori locali în implementarea proiectului), profesori, părinți și reprezentanți APL. Formatorii selectați pentru aceasta activitate au fost: Gh. ȘALARU și V. SÂNCHESTRU; L. SCLIFOS și V. GUZGAN. În afară de formatorii de bază au fost implicați

cîteva consultanți cu mici prezentări la solicitările cursanților: Evaluarea unității școlare (T. IACUBIȚCHI); Activitatea în rețelele educaționale M. BĂLĂNUȚĂ. Tematica abordată a fost cea sugerată de colegii de la București, folosindu-se marea majoritate a materialelor, în afară de aceasta s-au introdus cîteva elemente noi ce țin de actualizarea proiectelor de dezvoltare a școlii. S-au analizat proiectele fiecărei școli în parte din perspectiva responsabilizării și buneii guvernări, s-au făcut sugestii concrete la fiecare echipă pentru completări și îmbunătățiri. În general, achizițiile făcute la seminarul în cauză au fost estimate ca „multe și importante pentru implementarea democrației în școală”, pentru cooperarea mai bună cu APL și pentru aplicarea principiilor managementului participativ. Activitatea a fost mediatizată la emisiunile de știri de la Radio Moldova și în Revista DIDACTICA PRO, nr 1, 2007. Fiecare participant a beneficiat de o donație de 2 cărți în domeniul managementului „Dezvoltare unității educaționale. Un model funcțional de asigurare a calității” de V. POPA din colecția PRO DIDACTICA și „Educație de gen și șanse egale” de Loretta HANDRABURA și Viorica GORAȘ-POSTICĂ . Știrile despre seminar și proiect au fost plasate pe pagina web a Pro Didacticii, cu linkurile respective la pagina web a proiectului de la Educația 2000+.

Activitatea 3. Aprilie-Iunie 2007. Monitorizarea activităților de pe teren.

Pe parcursul acestei perioade s-au oferit consultații individuale și de grup tuturor solicitanților din proiect. Cele mai multe probleme au fost legate de îmbunătățirile ce urmau a fi făcute în proiectele de dezvoltare a grădiniței și de inițierea unor proiecte de colaborare cu mai mulți actori comunitari. Printre cei mai activi în procesul de activitate individuală și de grup pe teren au fost: Liceul Teoretic „M. Eminescu”, Comrat, Găgăuzia, LT „L. Damian”, Rîșcani; LT „Alexandru cel Bun”, Slobozia, Ștefan Vodă; LT „A. Russo”, Orhei. Un succes sesizat și de Ministerul Educației și Tineretului la Concursul de selectare a școlilor-pilot în proiectul „Educație de calitate în școala rurală”, a fost calitatea proiectelor acestor școli și alegerea pentru zona de nord a LT din Rîșcani. O problemă cu care ne-am confruntat a fost motivația redusă a unor directori de școli, care au așteptat de la proiect și anumite investiții de ordin material. Respectiv, 7 echipe au fost monitorizate în implementarea achizițiilor de la seminar, au fost actualizate și îmbunătățite 7 proiecte de dezvoltare a școlii, au fost oferite 12 consultații.

Coordonatoare: GORAȘ-POSTICĂ; Asistentă: Rima BEZEDE

6. EVALUAREA CAPACITATILOR INSTITUTIONALE – INTENSIFICAREA COOPERARII REGIONALE

Finanțator: Programul *East-East*, Fundația SOROS Moldova

Parteneri: Fundația EURASIA, reprezentanța Chișinău, Organizația neguvernamentală PRO CONCEPT, Belgrad, Serbia.

Perioada de implementare: iunie – septembrie 2007

Bugetul: 5390 USD

Scopul: de a crea un instrument de clasificare funcțională și comparabilă a ONG-urilor din Moldova și a unei analize a capacităților organizaționale din sectorul civil în ambele țări

Obiective:

- Elaborarea unui model de clasificare funcțională și analiză a capacităților organizaționale prin adaptarea instrumentelor elaborate de către organizația neguvernamentală PRO CONCEPT din Serbia și testarea lor în Moldova.
- Crearea unor metode funcționale de cooperare și comunicare dintre reprezentanții sectorului neguvernamental în regiunea Est-Europeană.
- Extinderea impactului organizațiilor neguvernamentale în regiune, prin îmbunătățirea parteneriatului cu guvernele respective și a activităților participative în cadrul rețelelor de ONG-uri existente.

Activități și rezultate:

Activitatea 1.

Proiectul a fost lansat cu o vizită a experților din Serbia în Moldova în perioada 28 iunie - 3 iulie, în cadrul căreia au avut loc mai multe întâlniri cu reprezentanții sectorului civil și ai unor organizații finanțatoare din Moldova (interviuri în focus group). În timpul discuțiilor dintre partenerii de proiect (reprezentanți ai Fundației EURASIA, Centrului Educațional PRO DIDACTICA și ai Organizației Neguvernamentale PRO CONCEPT din Serbia) s-a discutat despre situația generală în sectorul neguvernamental din Serbia și Moldova, unele particularități de funcționare a ONG-urilor în ambele țări precum și despre problemele care pot apărea pe parcursul activității lor. De asemenea, a fost analizată în mod detaliat rețeaua de clasificare a organizațiilor neguvernamentale elaborate de către experții din Serbia și s-a decis asupra unei structuri a schemei de clasificare aplicabile în Moldova, care, ulterior, să fie testată în cadrul a cinci grupuri de lucru cu reprezentanți ai ONG-urilor active în Moldova, atât din Chișinău, cât și din afara capitalei. Versiunea discutată și adaptată a fost tradusă în limba română.

Activitatea 2.

Grupurile de lucru cu reprezentanți ai ONG-urilor din Moldova s-au întrunit la Centrul Educațional PRO DIDACTICA între 6 și 9 iulie, în total 22 de participanți. Celor prezenți li s-a oferit posibilitatea de a analiza instrumentul de clasificare propus și de a-i aprecia utilitatea și aplicabilitatea în cazul propriei organizații. Toți participanții în exclusivitate și-au putut identifica organizația din care fac parte în rețeaua propusă, în baza a cinci factori: domeniul principal de impact, tipul organizației, scopul prioritar al activităților, focalizarea activităților și tipul principal de activități. Necesitatea elaborării unei astfel de clasificări împreună cu prelucrarea unei baze de date care să creeze o imagine actualizată a sectorului civil din Moldova a fost semnalată de marea majoritate a participanților. Un astfel de document ar fi foarte util atât pentru ONG-uri, ajutându-le să-și definească mult mai ușor profilul și domeniul de activitate, cât și pentru finanțatori, oferindu-le o imagine mult mai reală asupra celor ce se întâmplă în sectorul civil într-un domeniu sau altul și, nu în ultimul rând, ar fi un instrument foarte util pentru facilitarea și promovarea unei cooperări de succes dintre ONG-urile din diferite țări.

Activitatea 3.

Următoarea activitate din cadrul proiectului este preconizată pentru perioada 16-21 iulie și se va desfășura la Belgrad, Serbia. Reprezentanți ai organizațiilor partener din Moldova se vor întâlni cu experții din Serbia pentru a evalua rezultatele discuțiilor din cadrul grupurilor de lucru și pentru a discuta strategia de continuare a proiectului. ONG-urile educaționale vor fi reprezentate de Nicolae Crețu.

Coordonatoare: Iulia CAPROȘ

7. SPRIJIN INSTITUȚIONAL

Finanțator: Fundația SOROS Moldova

Perioada de implementare: Martie – Decembrie 2007

Obiective:

- Optimizarea managementului financiar
- Ajustarea structurii organizaționale la strategie
- Acumularea de fonduri de grant, conform planului țintă
- Acumularea de fonduri financiare pe baza de servicii contra plata, conform planului țintă

- Asigurarea creșterii profesionale reale a comunității PD
- Menținerea și sporirea vizibilității publice a organizației
- Îmbunătățirea condițiilor de lucru

Centrul Educațional Pro Didactica a solicitat Fundației SOROS Moldova examinarea posibilității de acordare a unui suport instituțional pentru anul 2007, în valoare de 20 526 USD. Drept bază pentru prezenta solicitare au servit următoarele circumstanțe: Pe parcursul anului 2006 Centrul Educațional PRO DIDACTICA a început reorganizarea și activității sale, în baza unui proiect de plan strategic, elaborat și discutat la începutul anului cu staff-ul și cu echipa de formatori. Astfel, din cauza că în 2006 s-au micșorat substanțial fondurile de la Fundația SOROS Moldova, suportul instituțional din aprilie-decembrie 2006 a fost esențial pentru restructurarea Centrului, pentru amplificarea ofertei de servicii în Republica Moldova și în afara ei. Sprijinul instituțional solicitat pentru anul 2007 a acordat posibilitate echipei Centrului să implementeze proiectele contractate în anul 2006, să lucreze în continuare asupra elaborării a noi proiecte, conform oportunităților identificate (Proiectul pentru Dezvoltarea Învățământului Rural sprijinit de Banca Mondială, Programul Tacis: Neighbourhood Programme Romania – Moldova 2004 – 2006; Fast Track Initiative, etc.), dar și să amplifice și să extindă gama de servicii contra-plată.

IV. SERVICII 2007

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit programele de formare în baza licenței acordate de Camera de Licențiere a Republicii Moldova în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor s-au înmănat certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa Centrului este formată din colaboratori, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, S.U.A., Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria și alte țări.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², într-o zonă centrală a orașului, dotat cu:

- sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste trei mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor umanistice și exacte, psihologie etc.;
- cinci săli mai mici pentru cursuri și activități pe grupuri;

- echipament de ultimă oră pentru activitățile de training: retroproiectoare, multimedia, table tip flipchart, copiator, aparataj video și audio, calculatoare, imprimante etc.

În anul 2006, din amplul pachet de programe de formare continuă s-au selectat modulele ce au corespuns necesităților profesorilor.

Au fost acceptate solicitări din partea unor grupuri din școli (12-16 persoane) sau înscrieri individuale, pînă la completarea unui grup (16 persoane). Cursurile au fost realizate atît în sediul Centrului, cît și în sediul instituției solicitante.

Costul unui program de instruire complexa s-a decis separat, în funcție de condițiile solicitate. Costul a acoperit, în primul rînd, cheltuielile de elaborare și oferire a programelor de instruire, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat 2 formatori experimentați. Atît conținuturile, cît și durata cursurilor au fost modificate și construite în baza doleanțelor și necesităților participanților.

Informațiile cu privire la alte activități ale Centrului, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, pot fi găsite pe pagina web a Centrului: www.prodidactica.md.

În prima jumătate a anului 2007 echipa de formatori a Centrului Educațional Pro Didactica a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale, prestând o gamă variată de servicii, inclusiv:

- Pentru cadrele didactice din Universitatea Cooperatist Comercială - **TEHNOLOGII INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN DIDACTICA UNIVERSITARĂ**
- Pentru cadrele didactice din Școala Primară Hîrbovăț, Anenii Noi - **PROGRAM COMPLEX DE FORMARE CONTINUĂ A ÎNVĂȚĂTORILOR DE LA CLASELE PRIMARE**
- Pentru cadrele didactice din Liceul Teoretic Gura Galbenei, rn. Cimișlia - **PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL GENERAL**
- Pentru psihologi școlari, diriginți, profesori interesați – **CUNOAȘTEREA DE SINE ȘI COMUNICAREA INTERPERSONALĂ**
- Pentru cadrele didactice din Liceul Teoretic Mereni, rn. Anenii Noi la comanda AO “Pro Mereni Studium”- **CUNOAȘTEREA DE SINE ȘI COMUNICAREA INTERPERSONALĂ**
- Pentru cadrele didactice din Colegiul Național de Comerț, Chișinău - **METODE INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE**
- Pentru profesorii universitari și pre-universitari - Program complex de formare a formatorilor – **ABILITĂȚI DE LUCRU CU ADULȚII**

- Pentru specialiștii din ONG la comanda AO “Deschidere”, cu sprijinul “Family for You” în Republica Moldova în cadrul Proiectului „Protecția copilului în Republica Moldova – Consolidarea resurselor regionale” - **PROGRAM COMPLEX DE FORMARE A FORMATORILOR ȘI DE EDUCAȚIE A ADULȚILOR**
- Pentru cadrele didactice din Centrul de Instruire Profesională a Tinerilor, Grigorăuca, rn, Sîngerei, sprijinit de “Hilfswerk Austria” în Republica Moldova - **PROGRAM DE DEZVOLTARE PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE**

Echipa de formatori implicați în proiecte și servicii s-a constituit din: Cristina BELDIGA, Rima BEZEDE, Lidia BEZNIȚCHI, Tatiana CARTALEANU, Edgar CAZAC, Viorica COJOCARU, Olga COSOVAN, Nicu CREȚU, Violeta DUMITRAȘCU, Valentin GUZGAN, Galina FILIP, Loretta HANDRABURA, Viorica POSTICĂ, Viorica ROTARU, Victor SÂNCHESTRU, Lia SCLIFOS, Angela GRAMA, Olga LÎSENCO, Serghei LÎSENCO, Maria LUNGU, Mariana MARIN, Livia MARGINEAN, Tatiana MOCA, Lilia NAHABA, Ala NOSATÎI, Oleg PARASCHIV, Tatiana TURCHINĂ, Gheorghe ȘALARU, Ludmila ȘCHIOPU, Ludmila URSU, Tatiana IACUBIȚCHI.

Total cursanți certificați – 1003; dintre aceștia – 136 din serviciile contra-plată.

VI. CLUBUL PAIDEIA

Clubul *Paideia* este un program de inițiere a unor discuții în probleme curente din domeniul educațional și a împărtășirii de opinii pentru soluționarea acestora. Pe parcursul anului 2007 au avut loc 14 întruniri, în cadrul cărora au participat 75 de profesori.

CLUBUL PROFESORILOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- **Tehnici eficiente de predare a operei epice (școala națională)**
2 februarie 2007, facilitator: Viorica Bolocan
- **Predarea operei literare în școala alolingvă**
16 februarie 2007, facilitator: Iulia Iordăchescu
- **Evaluarea didactică la orele de limba română în școala alolingvă**
23 februarie 2007, facilitator: Tatiana Ponomari
- **Formarea competențelor de comunicare din perspectiva neologismelor**
16 martie 2007, facilitator: Viorica Postică

CLUBUL PROFESORILOR DE LA DISCIPLINELE EXACTE

- **Aspecte interdisciplinare în cadrul orelor de matematică**
26ianuarie 2007, facilitatori: Lidia Beznițchi, Roman Copaceanu
- **Elaborarea testelor sumative**
9 februarie 2007, facilitator: Tatiana Iacubițchi
- **Metode de cercetare în cadrul orelor de biologie**
23 martie 2007, facilitator: Nina Bernaz

CLUBUL PSIHOLOGILOR ȘCOLARI

- **Prevenirea traficului de ființe umane și promovarea unei atitudini tolerante față de persoana traficată**
2 februarie 2007, facilitator: Tatiana Moca
- **Crizele de vîrstă. Adolescentul**
9 februarie 2006, facilitator: Maria Lungu
- **Psihologul școlar: Managementul stresului personalului didactic**
30 martie 2007, facilitatori: Tatiana Turchină, Ludmila Șchiopu
- **Facilitarea integrării copiilor cu dizabilități/ CES în școala de cultură generală**
27 aprilie 2007, facilitator: Viorica Cojocar

CLUBUL DIRIGINȚILOR

- **Parteneriatul diriginte-familie în procesul educațional**
19 ianuarie 2007, facilitator: Otilia Dandara
- **Problemele elevilor cauzate de nesatisfacerea trebuinței de afiliere**
30 martie 2007, facilitator: Viorica Bolocan
- **Educație pentru toleranță la orele de dirigenție**
20 aprilie 2007, facilitator: Viorica Postică

VII. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipe redacțională: Nadia CRISTEA, redactor-șef; Marina VATAMANU-CIOCANU, redactor-stilizator; Dan BOGDEA, redactor; Maria BALAN, culegere și corectare; Sergiu PUIU, tehnoredactare; Nicolae SUSANU, design grafic.

Pe parcursul anului 2007, au apărut 2 numere bilunare ale revistei de teorie și practică educațională „DIDACTICA PRO...”.

Nr. 1-2 – Educație incluzivă

- Probleme de integrare a copiilor cu CES
- Practici incluzive
- Pedagogia haristică
- Creația – oportunitate a învățării etc.

Nr. 3-4 – Educație timpurie

- Proiectul Educație pentru Toți – Inițiativă de Acțiune Rapidă
- Curriculumul preșcolar
- Cultură și optim familial
- Impactul jocului didactic etc.

Numărul total de abonați ai revistei este de 2400 persoane.

Proiecte de sprijin: Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Centrul de Zi „Speranța”, Ministerul Educației și Tineretului al Republicii Moldova.

VIII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

Apariții editoriale 2007

Colecția Aici și acum

- **Învăț să fiu.** Ghid pentru psihologi, diriginți, profesori. Colectiv de autori. Coordonator Violeta DUMITRAȘCU, tiraj – 2000 ex.■

Capitolul I. Învăț drepturile și nevoile mele

Capitolul II. **Învăț să mă cunosc**

Capitolul III. **Învăț să comunic cu ceilalți**

Capitolul IV. **Învăț să construiesc relații cu ceilalți**

Capitolul V. **Învăț să iau o decizie**

Capitolul VI. **Învăț să fiu activ și responsabil în comunitate**

Capitolul VII. **Învăț să fac față riscurilor: dependența de substanțe, eșecul școlar, abuzul asupra copilului**

capitolul VIII. **Învăț să-mi construiesc viitorul**

- **Учусь быть.** Гид для школьных психологов, классных руководителей, учителей. Коллектив авторов. Координатор Виолетта ДУМИТРАШКУ, тираж – 1000 эк.

Глава I. **Изучаю свои права и потребность**

Глава II. **Учусь познавать себя**

Глава III. **Учусь общаться с другими**

Глава IV. **Учусь строить отношения**

Глава V. **Учусь принимать решения**

Глава VI. **Учусь быть активным и ответственным членом общества**

Глава VII. **Учусь противостоять опасности: зависимость от наркотических веществ, школьные неудачи, насилие**

Глава VIII. **Учусь строить свое будущее**

Colecția Auxilia

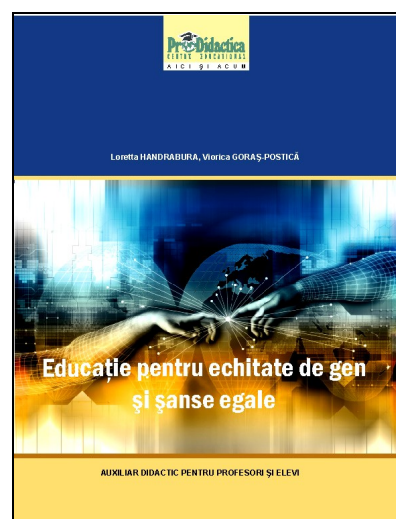
- **Educație pentru echitate de gen și șanse egale,** Loretta HANDRABURA, Viorica GORAȘ-POSTICĂ, tiraj – 1000 ex.

GHIDUL PROFESORULUI

Educația de gen și șanse egale în R. Moldova: *de iure* și *de facto*

Moștenirea culturală în domeniul educației de gen

Mass-media și educația de gen

Educația pentru echitate de gen și promovarea șanselor egale, reflectată în curriculumul scris și în curriculumul predat

Vocabular. Concepte-cheie

FIȘE PENTRU ACTIVITATEA PRACTICĂ A ELEVILOR

CAPITOLUL I. **Identitatea de gen**

CAPITOLUL II. **Socializarea de gen**

CAPITOLUL III. **Modele și valori de gen**

CAPITOLUL IV. **Public – privat**

CAPITOLUL V. **Echitate de gen și șanse egale în și prin educație**

CAPITOLUL VI. **Participarea politică**

IX. CENTRUL DE RESURSE INFORMAȚIONALE

Program de activitate: luni – vineri (13.00 – 17.00)

Nr. total de cititori – 370, inclusiv profesori și studenți

Donații:

Instituții – 51

Colegii – 2

DRITS - 37

Universități – 2

Licee – 10

Donații personale – 857

Titluri de carte donată: peste 2400.

Coordonator: Lilia NAHABA

Echipa de sprijin:

Sergiu OLENCIUC – manager servicii generale, șofer

Vera BUBULICI – asistent contabil, casier

Ludmila MUSTEAȚĂ – secretar-recepționist

Elena MUNTEAN, Nina IAȚCO – asistență și deservire